

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-08-01

Vår referens

Kenneth Fryklander

Trafikplanerare

kenneth.fryklander@malmo.se

Remiss angående remiss från Trafikverket - Sektorsbeskrivning och kriterier för riksintresse kommunikationer, STK-2024-1000 SBN-2024-513

Sammanfattning

Trafikverket är ansvarig myndighet för utpekande av riksintressen för transporter inom områdena väg, järnväg, sjöfart och luftfart. I remisshandlingarna föreslår Trafikverket ett antal förändringar av de kriterier som används som stöd vid beslut om anläggningar inom kommunikationssektorn ska klassificeras som riksintresse eller ej. Trafikverkets ambition är välkommen men statusen på de riksintressepreciseringar som framtagits utifrån de tidigare kriterierna blir oklar, exempelvis den för Malmö hamn. Möjligheten att peka ut riksintressen som avser anläggningar som saknar beslut om slutlig lokalisering måste användas med försiktighet. De riskerar att begränsa utvecklingsmöjligheterna av intilliggande mark och borde därför åtföljas av ett krav på att det snarast påbörjas ett utredningsarbete för att klargöra riksintressets slutliga anspråk.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden lämnar yttrande enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Rapport - Riksintressen för trafikslagets anläggningar
- Rapport - Motiv till förändring av Trafikverkets sektorsbeskrivning och kriterier för riksintresse
- G-Tjänsteskrivelse SBN 2024-08-27 Sektorsbeskrivning och kriterier för riksintresse kommunikationer
- Förslag till yttrande SBN 2024-08-27 Sektorsbeskrivning och kriterier för riksintresse kommunikationer

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2024-08-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

De anläggningar som är utpekade som riksintressen ska vara särskilt viktiga för att säkerställa en samhällsekonomiskt och långsiktigt hållbar transportförsörjning ur ett nationellt perspektiv. Anläggningar som är av riksintresse ska därför skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningarna. Trafikverket är ansvarig myndighet för utpekande av riksintressen för transporter inom områdena väg, järnväg, sjöfart och luftfart. I remisshandlingarna föreslår Trafikverket förändringar av de kriterier som används som stöd vid beslut om anläggningar inom kommunikationssektorn ska klassificeras som riksintresse eller ej. Anläggningar som uppfyller ett eller flera av dessa kriterier blir dock inte per automatik ett riksintresseanspråk utan det kommer att behöva genomföras en bedömning av varje enskild anläggning.

I rapporten anges att de noder och förbindelser som ingår i det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) har högsta strategiska och ekonomiska betydelse för hela EU och därför ska betraktas som riksintressen. Även många av de övriga redan befintliga kriterierna föreslås kvarstå. De mest betydande förändringarna och förtydligandena av kriterierna redovisas nedan.

De flygplatser som regeringen beslutat utgöra en del av det nationella basutbudet och som utgör stommen i flygtransportsystemet, ska utgöra riksintresse. Flygplatser som bidrar till att upprätthålla en grundläggande nationell tillgänglighet och därmed bidrar till att skapa ett nationellt sammanbindande nät, kan också utgöra riksintresse, beroende på deras betydelse för arbetsmarknaden och den närliggande befolkningens storlek. Behovet av att kunna riksintresseförklara även andra alternativa flygplatser framhålls då de har betydelse om och när ordinarie flygplats av olika skäl behöver hållas stängd.

När det gäller hamnars utpekande som riksintresse utgår Trafikverket idag endast från hamnarnas hanterade godsmängd och passagerarantal. Det nya förslaget till kriterier möjliggör även för en bedömning utifrån ett systemperspektiv, där hamnens betydelse i transportsystemet över tid kan vägas in. Det förtydligas också att farleder som leder till en hamn endast kan utgöra riksintresse om hamnen är av riksintresse.

Kombiterminaler får i förslaget egna kriterier som är kopplade till terminalens geografiska läge, spårlängd, anslutningsmöjligheter, konkurrensneutralitet och ytor för godshantering. Avsikten är att utifrån kvantitativa och kvalitativa data kunna genomföra systematiska avvägningar mellan vilka anläggningar som bedöms vara av riksintresse.

Avseende väg- och järnvägstrafik föreslås inga betydande förändringar av kriterierna. En förändring föreslås dock avseende stationer utmed järnväg. Tidigare har samtliga stationer utgjort riksintresse men enligt förslaget ska endast stationer med ett nationellt eller betydande interregionalt resandeutbyte kunna räknas som riksintresse. För järnvägsdepåer, det vill säga verkstadsbyggnader med spår för uppställning för verkstadens behov, anges att endast depåer avsedda för nationellt viktig tågtrafik kan utgöra riksintresse.

Trafikverket framhåller behovet av att kunna göra anspråk på mark för framtida transportlösningar, som när de färdigställts kommer att utgöra riksintresse. Enligt kriterierna skulle detta kunna utgöras av en anläggning inom en vald korridor eller en lokalisering för vilka det pågår en planläggningsprocess eller byggnation. Det skulle också kunna utgöras av en anläggning som ligger i ett tidigare planeringsskede och där beslut om slutlig lokalisering saknas. Ett sådant riksintresseutpekande behöver inte omfatta hela anläggningen utan endast en kritisk passage med begränsade förutsättning att möjliggöra anläggningen.

Ansvariga

Vesna Vasiljkovic Avdelningschef

Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör